

ก 3597

กรุงเทพธุรกิจ

ปีที่ 14 ฉบับที่ 4522 วันพฤหัสบดีที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544

หน้า 3

จุดประกาย

ไฟฟ้าจากน้ำพุร้อน...

อีกหนึ่งทางเลือกของคนแม่ฮ่องสอน

MF

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ผลิตไฟฟ้า พัฒนาไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ฝ่ายประชาสัมพันธ์
๕๓ ถนนจรัลสนิทวงศ์, บางกรวย, นนทบุรี ๑๑๑๓๐
โทร ๔๓๖-๔๘๒๔, ๔๓๖-๔๘๘๔ โทรสาร ๔๓๖-๔๗๒๔

บทความและข้อคิดเห็น

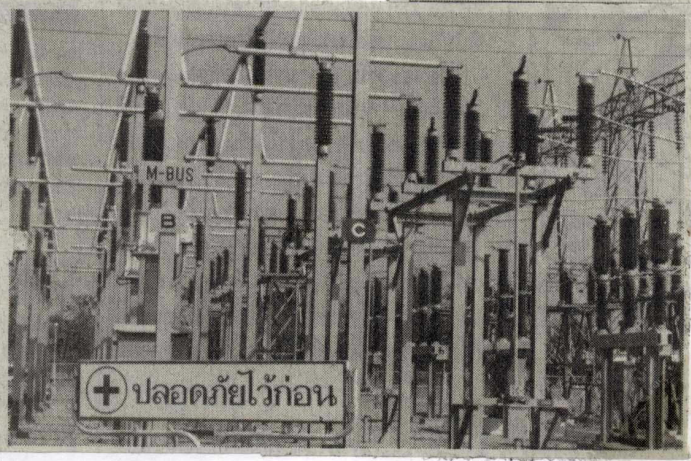
เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน
ไม่เกี่ยวข้องหรือผูกพันกับฟผ.แต่อย่างใด
ฉบับพิเศษ

จากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2540 ได้ส่งผลให้ความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศลดลง ทำให้กระแสไฟฟ้าที่ผลิตได้จากโรงไฟฟ้าที่พร้อมเดินเครื่องมีมากเกินไปเกินความต้องการใช้มากที่สุดที่เคยมีมา การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จำเป็นต้องปรับแผนการผลิตทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างเร่งด่วน และได้ชะลอการลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าใหม่ๆ เพื่อลดความเสียหายจากการลงทุนที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

แต่ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของภาคเหนือมีพรมแดนติดกับประเทศเมียนมา และเป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากมีสภาพภูมิประเทศอันสวยงาม ภูมิอากาศที่เย็นสบายตลอดปี และคุณภาพของอากาศที่สะอาดและสดชื่น กลับมีการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน และได้รับการคาดหมายว่าในอนาคตอันใกล้นี้กระแสไฟฟ้าในจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะไม่เพียงพอต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้น พร้อมๆ กับความมั่นคงของระบบไฟฟ้าก็จะลดต่ำลง อันจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของจังหวัด หากไม่สามารถหาแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าขนาดใหญ่ได้ทันต่อความต้องการ ทั้งนี้เพราะการส่งกระแสไฟฟ้าที่มีอย่างเหลือเฟือในระบบไปให้กับจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจาก กฟผ. จำเป็นต้องเดินสายเพื่อส่งกระแสไฟฟ้าผ่านพื้นที่บางส่วนของอุทยานแห่งชาติ และเขตป่าอนุรักษ์

จากปี พ.ศ. 2534 ที่มีสัญญาณการเพิ่มขึ้นของความต้องการใช้กระแสไฟฟ้าของจังหวัดแม่ฮ่องสอน กฟผ. ได้แก้ปัญหาด้วยการนำโรงไฟฟ้าดีเซลขึ้นไปติดตั้งและเดินเครื่องจ่ายกระแสไฟฟ้าร่วมกับโรงไฟฟ้าพลังน้ำของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) และกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน (พพ.) ที่มีอยู่ จนปัจจุบันมีโรงไฟฟ้าดีเซลติดตั้งใช้งานอยู่ 6 เครื่อง มีกำลังผลิตรวมประมาณ 6 เมกะวัตต์ แต่ความต้องการก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ

เป็นที่คาดการณ์ว่าในอนาคตหากการเดินสายส่งไฟฟ้า ยังไม่สามารถดำเนินการได้แล้ว การติดตั้งโรงไฟฟ้าพลังความร้อนขนาดใหญ่ขึ้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่น่าจะต้อง

นำมาพิจารณาแต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเหล่านี้ล้วนแต่ต้องการใช้เชื้อเพลิงในการเผาไหม้ทั้งสิ้น นอกจากนี้การขนส่งเชื้อเพลิง ไม่ว่าจะเป็นก๊าซธรรมชาติ น้ำมัน หรือถ่านหิน จากจังหวัดเชียงใหม่ ขึ้นไปตามถนนแคบๆ และสูงชันเป็นระยะทางกว่า 200 กิโลเมตร เพื่อป้อนให้กับโรงไฟฟ้าดังกล่าวก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตและความปลอดภัยในเมื่อการขยายถนนก็จำเป็นต้องทำให้สูญเสียพื้นที่ป่าส่วนหนึ่งเช่นกัน

ดังนั้น การพัฒนาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นสมบัติของจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงเป็นทางเลือกที่น่าจะได้รับการพิจารณามากที่สุด เช่น การพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโรงไฟฟ้าพลังน้ำที่มีอยู่แล้วด้วยการปรับปรุงระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานความร้อนใต้พิภพ รวมถึงการปลูกจิตสำนึกในการประหยัดการใช้กระแสไฟฟ้า เพื่อร่วมกันรักษาสภาพ

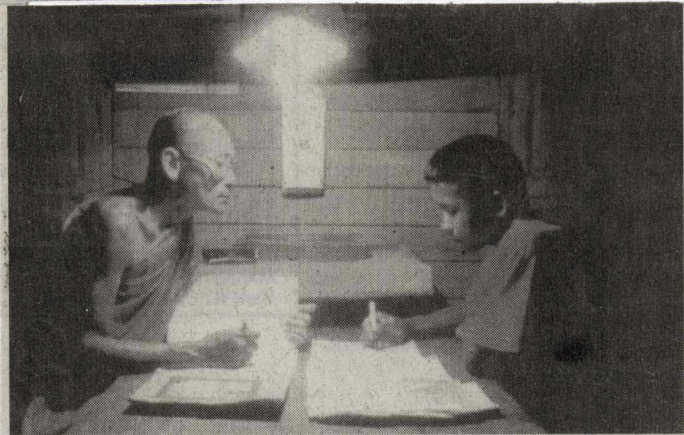
แหล่งน้ำร้อนของจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้คงอยู่ให้นานที่สุด

จากการที่ กฟผ. ได้ดำเนินการวิจัยพัฒนาและสาธิตการใช้พลังงานทดแทนมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลากว่า 20 ปี ทำให้ กฟผ. มั่นใจว่าหากจำเป็นแล้ว แหล่งพลังงานธรรมชาติของจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะสามารถพัฒนาขึ้นมาใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับโรงไฟฟ้าอื่นๆ ทั่วไป

กฟผ. ได้สานิตการผลิตรกระแสไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนใต้พิภพด้วยโรงไฟฟ้าระบบ 2 วงจรเป็นแห่งแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 จนถึงปัจจุบันที่บริเวณ

แหล่งน้ำพุร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการเจาะหลุมเพื่อนำน้ำร้อนจากแหล่งใต้ผิวดินระดับตื้นมาเป็นเชื้อเพลิงป้อนให้กับโรงไฟฟ้าดังกล่าว หลังจากนั้นน้ำที่ผ่านขบวนการผลิตรกระแสไฟฟ้าไปแล้ว กฟผ. ยังได้นำไป

สานิตใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น การอบแห้ง และทำความเย็น เพื่อเก็บรักษาพืช ผลการเกษตร การทำความเย็น ในระบบปรับอากาศ ตลอดจนนำไปให้บริการกับนักท่องเที่ยว ได้ใช้อบน้ำแร่ และกายภาพบำบัด ท้ายที่สุดน้ำเหล่านี้ เมื่อเย็นลงสามารถนำไปใช้เพื่อการเกษตรกรรมต่อไปได้อีกด้วย โรงไฟฟ้าแห่งนี้มีขนาดกำลังผลิตติดตั้ง 300 กิโลวัตต์ แต่ละปีจะผลิตรกระแสไฟฟ้าได้มากกว่า 1,200,000 หน่วย

1. แหล่งน้ำพุร้อนท่าปาย อำเภอปาย
2. แหล่งน้ำพุร้อนบ้านเหืองแระ อำเภอปาย
3. แหล่งน้ำพุร้อนบ้านเมืองแปง อำเภอปาย
4. แหล่งน้ำพุร้อนผาปอง อำเภอเมือง
5. แหล่งน้ำพุร้อนโป่งกลางปาย (ภูโคลนพุน้ำร้อน) อำเภอเมือง
6. แหล่งน้ำพุร้อนหนองแห้ง อำเภอบุณยวม
7. แหล่งน้ำพุร้อนอุ้มลองหลวง อำเภอแม่สะเรียง

ซึ่งเพียงพอสำหรับประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงกว่า 3,300 คน

จากข้อมูลแหล่งน้ำพุร้อนที่พบในประเทศไทยกว่า 90 แหล่ง ในจำนวนนี้มีรายงานที่พบอยู่ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนจำนวน 16 แหล่ง ทั้งที่อำเภอเมือง อำเภอปาย อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอบุณยวม และอำเภอแม่สะเรียง ในการเข้าสำรวจเบื้องต้นเมื่อเดือนธันวาคม 2542 พบว่าแหล่งน้ำพุร้อนจำนวน 7 แหล่ง มีความเหมาะสมที่จะเข้าทำการสำรวจเพื่อประเมินศักยภาพในการพัฒนาต่อไป และหากผลการสำรวจบ่งชี้ว่ามีศักยภาพสูงพอที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ประโยชน์ได้แล้วจะสามารถดำเนินการได้ทันที ทั้งนี้การพิจารณาจากสภาพถนนที่เอื้ออำนวย ระยะห่างจากแหล่งชุมชน และความต้องการใช้พลังงานเป็นสำคัญ แหล่งน้ำพุร้อนเหล่านี้ได้แก่

เพื่อสนองตอบต่อความต้องการใช้กระแสไฟฟ้าและพลังงานของจังหวัดแม่ฮ่องสอนและการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดและของประเทศโดยรวม การพัฒนาพลังงานทดแทนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ประโยชน์จากแหล่งพลังงานความร้อน ใต้พิภพซึ่งเป็นทรัพยากรตามธรรมชาติของจังหวัดจึงสมควรที่จะได้ดำเนินการสำรวจเพื่อพัฒนาขึ้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนท้องถิ่น เช่นเดียวกันกับพลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานทดแทนอื่นๆ